

DE KRACHT VAN DE BIBLIOTHEEK OP SCHOOL

Beter leren lezen?
Daar heb je een leven lang plezier van!

DÈ ONTMOETINGSPLEK

De bibliotheek is al lang niet meer enkel de plek waar je komt om je boeken te lenen. Als dè ontmoetingsplek voor alle bewoners van de Noordwest-Veluwe is het juist een plek om vrijblijvend te bezoeken.

Of je nu wilt lezen voor je plezier of wilt leren, voor inspiratie, een vraag of een ontmoeting komt; het mag allemaal en iedereen is welkom.

Met al onze activiteiten en cursussen en met al onze partners, willen we ervoor zorgen dat

- iedereen taalvaardig is,
- digitaal mee kan komen,
- en de kans heeft zich een leven lang te ontwikkelen.

Wist je dat 2,5 miljoen mensen in Nederland moeite hebben met lezen en schrijven? Deze achterstand begint al heel vroeg. Volgens de Rijksoverheid begint ruim 25% van de kinderen aan de basisschool met een taalachterstand.¹ En verlaat een steeds groter percentage leerlingen het middelbaar onderwijs laaggeletterd en/of laaggecijferd.²

DAAROM DE BIBLIOTHEEK OP SCHOOL

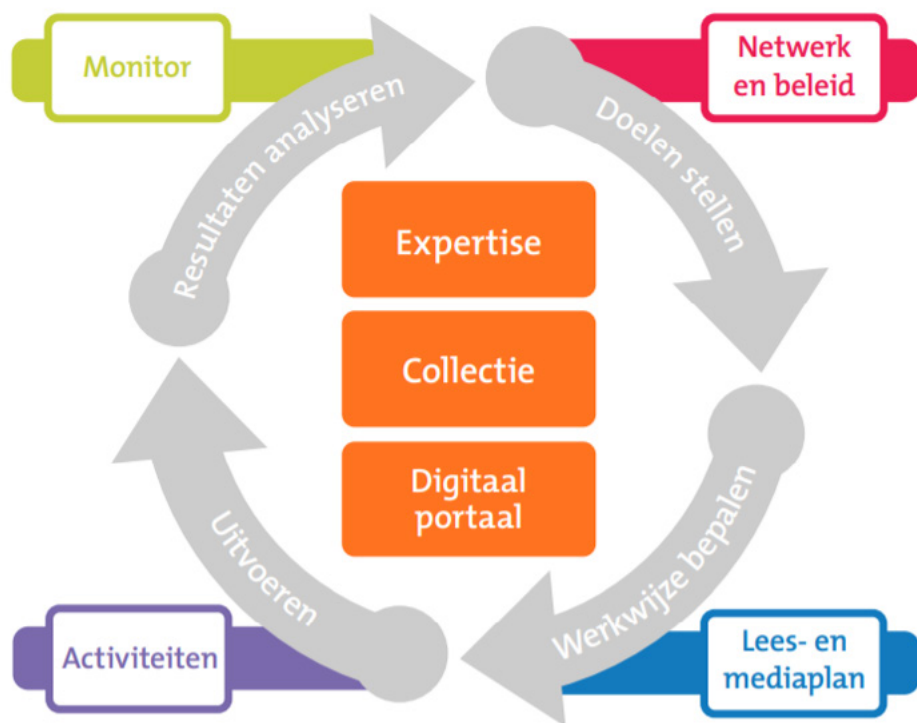
Met de Bibliotheek op school (dBos) willen we kinderen en jongeren stimuleren meer te lezen, thuis én op school. Het verhoogt het leesplezier en vergroot hun mediawijsheid. Want hoe ga je verstandig om met internet, sociale media en games? Met dBos werken ze spelenderwijs aan hun taal en algemene ontwikkeling. Ze groeien op tot volwassenen met meer mogelijkheden op de arbeidsmarkt en in het leven. Met dBos slaan scholen, bibliotheek en de gemeente de handen ineen. Doe je ook mee?

¹ Integraal Toezicht Jeugdzaken (2012). *Goed voorbereid naar school: Samen aan de slag met taalachterstand*. Utrecht: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

² Inspectie voor het Onderwijs (2021). *De Staat van het Onderwijs 2021*. Utrecht: Inspectie voor het Onderwijs, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

LANDELIJKE BOUWSTENEN MET ONZE LOKALE INVULLING

Het landelijke programma van dBos bestaat uit zeven bouwstenen. Maar wij – de scholen, de bieb en de gemeente – geven hier onze eigen lokale invulling aan. Samen maken we het programma op maat, zodat het past bij de waarden en belangen van onze inwoners en regio.

De zeven bouwstenen van de Bibliotheek op school.

NETWERK EN BELEID

- School en de bieb werken samen aan een gedeelde visie. We borgen de doelen in ons beleid.

LEES- EN MEDIAPLAN

- Onze gedeelde visie, doelen en jaarprogramma leggen we vast in een lees- en mediaplan.

EXPERTISE

- De bieb deelt haar expertise met de school, door:
  1. docenten op school goed voor te bereiden op hun taken;
  2. professionele leesmediaconsulenten te koppelen aan de school, die minimaal veertig uur per jaar aanwezig zijn;
  3. een toolkit beschikbaar te stellen, vol met informatie en materiaal over onder meer lezen, leesbevordering en mediawijsheid;
  4. het samenstellen van een passende boekencollectie.

COLLECTIE

- De bieb zorgt voor een actuele, aantrekkelijke en afwisselende boekencollectie op school.
- Naast het boekenaanbod (op papier, e-book of als luisterboek) krijgt de school advies over de aankoop van extra media.

DIGITAAL PORTAAL

- Leerlingen en docenten hebben toegang tot het digitale portaal van dBos.
- In het digitale portaal kunnen leerlingen zelfstandig boeken opzoeken en lenen, maar ook leestips en betrouwbare informatie vinden. Zowel op school als thuis, buiten schooltijd.

ACTIVITEITEN

- De leesmediaconsulent voert samen met de docenten alle activiteiten volgens het lees- en mediaplan uit rondom leesbevordering, mediawijsheid en digitale geletterdheid.

MONITOR

- Leerlingen en docenten vullen elk jaar een monitor in.
- In deze monitor wordt informatie verzameld over:
  1. het lees- en leengedrag van leerlingen, hun leesplezier en hun informatievaardigheden;
  2. de leescultuur thuis, buiten schooltijd;
  3. het lees bevorderend gedrag van docenten en het leesbevorderingsbeleid op school.
- School en de bieb bespreken jaarlijks de resultaten van de monitor en passen hier de doelstellingen voor het volgende schooljaar op aan.

WAT LEVERT DE BIBLIOTHEEK OP SCHOOL OP?

Een taalachterstand kan worden ingehaald als je een kind een rijkere taalomgeving biedt.

(Lanting, en Wiefferink, (2019). JGZ-richtlijn taalontwikkeling)

A B C

Kinderen die veel lezen, zijn beter in begrijpend lezen, spelling, grammatica en schrijven. (Bus & Mol, 2021)

Binnen de aanpak de Bibliotheek op school stimuleren bibliotheken het lezen op school en in de vrije tijd. Scholen zien hierdoor tot hun genoegen dat de taalresultaten van de leerlingen omhooggaan. (Stichting Lezen. (2024). dBos in het PO)

Kinderen die veel lezen in de vrije tijd, hebben een kans van 70% om gemiddeld tot hoog te scoren op een woordenschattoets, de koppeling van school aan bibliotheken is essentieel om dit toegankelijk te maken voor alle kinderen. (Stichting Lezen. (2025). Meer lezen, beter in taal – po)

Deelnemende scholen besteden gemiddeld ongeveer twintig minuten per dag aan vrij lezen en acht minuten aan voorlezen.

(Van der Sande et al., 2019)

Als leraren op de hoogte zijn van recente jeugd- en/of young adult-literatuur en zelf veel lezen, zal dat hun leesbevorderingscompetenties ten goede komen. (Van Steensel, R., van der Sande, L., Bramer, W., & Arends, L., 2016)

85% van de basisscholen in Nederland werken met de Bibliotheek op school of een soortgelijk programma.

(Stichting Lezen, 2025)

SITUATIE WERKGEBIED NOORDWEST VELUWE

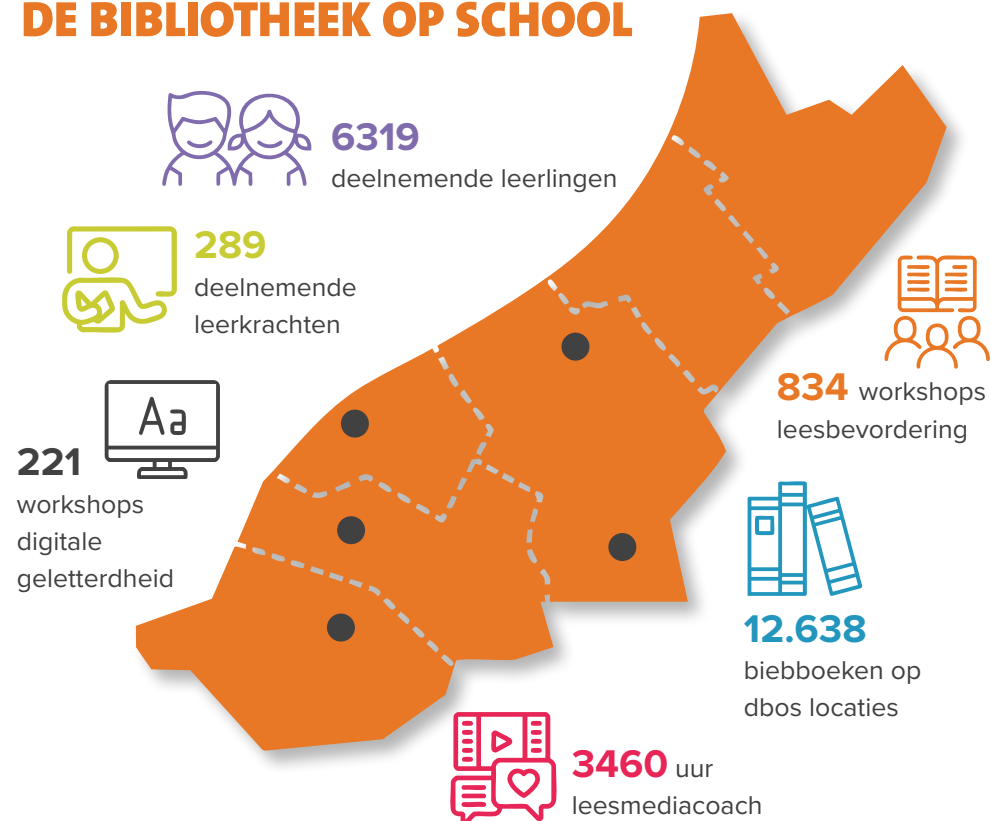
Uit de onderzoeksresultaten van de Bibliotheekmonitor-enquête samenwerking primair onderwijs 2020-2021 blijkt dat in Nederland gemiddeld 85% van de basisscholen met de Bibliotheek samenwerkt volgens de aanpak de Bibliotheek op school. In het werkgebied van Bibliotheek Noordwest Veluwe is dit 23%. Potentieel en bereik in scholen voor primair onderwijs in de vier gemeenten.

In de gemeente Harderwijk hebben 18 scholen zich langdurig gecommitteerd aan de Bibliotheek op school binnen de motie dBos. De Olijfboom en CBS de Rank zijn de enige scholen die hier vanaf hebben gezien.

	Aantal scholen potentieel	dBos scholen	% bereik
Harderwijk	20	18	80%
Ermelo	12	6	50%
Nunspeet	14	6	43%
Putten	12	3	25%
Totaal	58	33	57%

EEN SCHOOLJAAR 2024-2025 DE BIBLIOTHEEK OP SCHOOL

EN WAT KOST HET?

De kosten van dBos bedragen **€ 83** per leerling per jaar, uitgaande van een contract voor minimaal drie jaar. School en de bieb nemen samen met de gemeente deze financiering van kwaliteitsverbetering van het (lees) onderwijs op zich. Zo betaalt school een bijdrage van **€ 14,50** en de bieb bekostigt samen met de gemeentes de rest van de kostprijs.

NB: Verdere groei in aantal dBos locaties is alleen mogelijk met commitment van de scholen voor de eigen bijdrage en extra financiële middelen vanuit de gemeente.

DUS DAAROM DE BIBLIOTHEEK OP SCHOOL

- De tijd van docenten is vaak te beperkt om de beoogde basisvaardigheden op het gebied van lezen en taal te halen. Met de expertise die dBos levert is dit wel mogelijk.
- Elke school beschikt over een actuele, aantrekkelijke en afwisselende boekencollectie om het leesplezier onder leerlingen te vergroten.
- De focus van dBos ligt niet alleen op leesbevordering, maar ook op digitale geletterdheid en mediawijsheid. We gaan hierbij voor 30% digitale geletterdheid en 70% leesbevordering.
- Met de monitor kunnen we samen jaarlijks meten wat de behaalde resultaten zijn en aansturen op nieuwe leerdoelen in het volgende jaar.
- Leerlingen op dBos scholen scoren bewezen positievere resultaten op hun leesmotivatie, woordenschat, spelling, begrijpend lezen en schrijven.

WE VERTELLEN U GRAAG MEER OVER DBOS!

Wil je als gemeenteraadslid, wethouder, docent of schoolhoofd aanvullende informatie over de kracht van de Bibliotheek op school? Aimée Streefland is programmacoördinator bij Bibliotheek Noordwest Veluwe. Zij vertelt je graag over onze dBos succesverhalen en de mogelijkheden voor jouw gemeente of school: aimee.streefland@bnwv.nl of **06 15584578**.

de Bibliotheek
Noordwest Veluwe

Neem contact met ons op: **085 2733575** of info@bnwv.nl.
Meer informatie over de dBos: www.debibliotheekopschool.nl.